

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гігієни та екології №2

Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ ПАТЕНТОЗНАВСТВА»

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вбірковий компонент

Форма здобуття освіти _____ заочна форма навчання
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 223 «Медсестринство»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) -

Освітньо-професійна програма
(освітньо-наукова програма) Сестринська справа

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

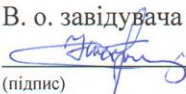
Курс перший, заочна форма навчання

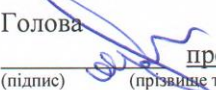
Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри гігієни та
екології №2

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я

Протокол від
«30» серпня 2021 року № 7

Протокол від
«27» серпня 2021 року № 1

В. о. завідувача кафедри
 доц. Сидоренко М. О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Голова
 проф. Огнев В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” _____ 20__ року

“ ” _____ 20__ року

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Голданська Анна Вадимівна, асистент

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Голданська Анна Вадимівна, асистент

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше. Moodle:<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780>

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=71%3A2011-05-05-08-43-14&catid=5%3A2011-05-05-08-31-16&Itemid=25&lang=uk

Контактний телефон [0934873517](tel:0934873517)

Корпоративна пошта викладача av.holdanska@knmu.edu.ua

Консультації

Очні консультації: розклад та місце проведення згідно з розкладу навчального відділу.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться в умовах кафедри гігієни та екології № 2, ХНМУ.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Основи патентознавства» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 223 «Медсестринство».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Україна вступила на шлях розвитку ринкової економіки, що передбачає високий рівень творчої діяльності, освіти, інтелектуальної власності. Охорона інтелектуальної власності відіграє важливу роль у виробничій, підприємницькій, комерційній діяльності підприємств та організацій України усіх форм власності. Практично в кожному товарі, що реалізовується, «заховані» результати творчої, інтелектуальної діяльності. У даному курсі вивчаються право інтелектуальної власності, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, джерела права інтелектуальної власності, охорона винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, топографій інтегральних схем, авторське право та суміжні права. Курс дозволяє розширити світогляд студента та виробити навички для самостійної роботи. Таким чином, актуальне вивчення навчальної дисципліни «Основи патентознавства» у системі підготовки магістрів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення теорії, методики та практики управління інтелектуальною власністю.

Міждисциплінарні зв'язки: медичне правознавство, соціологія.

Пререквізити. вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з медичного правознавства та соціології, нормативно-правового забезпечення ХНМУ.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

Moodle:<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є освоєння необхідних знань системи інтелектуальної та промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, методологічних основ створення об'єктів промислової власності, захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав, а також системи патентної інформації; вміння використовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень і творчої продукції, провести патентно-інформаційні дослідження в галузі медицини, знайти аналоги і оформити заявку на об'єкт промислової власності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у уявлення про сучасний стан розуміння взаємозв'язків інтелектуальної власності з її провідними умовами розвитку — працею, спілкуванням, пізнанням; формування індивідуальної спрямованості на винахідництво.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральної: здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, педагогічних, психологічних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової аудиторії;

загальні: здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

спеціальних (фахових) компетентностей: здатність застосовувати знання у вирішенні складних ситуацій; здатність використовуючи адекватні методи, засоби та прийоми професійної підготовки; здатність використовувати у професійній діяльності знання з особливостей дидактичних систем різного рівня і практики їх проектування.

1.3.2. Програмні результати навчання:

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

ПРН 1 Володіти професійними знаннями; вміти формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування

ПРН 10 Ідентифікувати, імітувати, демонструвати та контролювати виконання професійних навичок та умінь

1.3.3. 1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни «Основи патентознавства» забезпечує набуття студентами наступних **соціальних навичок (Soft skills):**

- комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації).
- робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна плитка).
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи).
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги).
- лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).
- спортивний розвиток та ефективний відпочинок (реалізується через: різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя).
- емпатію (реалізується через: поважне ставлення до думки та етичних міркувань, вигляду та поведінки інших людей).
- стресостійкість (реалізується через: роботу у групі з представниками інших професійних груп різного рівня та віку в непередбачених обставинах та ситуаціях).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки: 1-й
		Семестр 1-й
		Лекції 2 год.
		Практичні, семінарські 6 год.
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 8, самостійної роботи студента – 82	Освітній ступінь: <u>Магістр медсестринства</u>	Лабораторні -
		Самостійна робота
		82 год.
	ОПП <u>«Сестринська</u>	

	<u>справа</u>	Індивідуальні завдання: -
		Вид контролю: залік

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ в спеціальність. Державна правова охорона інтелектуальної власності в Україні	2	Аудиторна / дистанційна
	Всього годин	2	

2.2.2 Семінарські заняття – не передбачені навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Державна патентна система України. Документальні аспекти патентознавства	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, презентація	усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль
2	Об'єкти винаходів (корисних моделей) та їх суттєві ознаки. Знак для товарів і послуг	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	усне опитування; тестовий контроль; реферати
3	Авторське та суміжні права.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, круглий стіл, моделювання процесів і ситуацій, дебати	усне опитування, письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	6		

2.2.4. Лабораторні заняття – не передбачені навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Введення в спеціальність. Історія винахідництва.	5	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, презентація	усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль
2	Державна патентна система України. Документальні	10	розповідь-пояснення, бесіда,	усне опитування; тестовий контроль;

	аспекти патентознавства		ілюстрація, демонстрація, презентація,	реферати
3	Об'єкти винаходів (корисних моделей) та їх суттєві ознаки. Знак для товарів і послуг	10	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, круглий стіл, моделювання процесів і ситуацій, дебати	усне опитування, письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему
4	Авторське та суміжні права.	10	ілюстрація, презентація	тестовий контроль; творчі завдання
5	Одержання державної охорони на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Структура заявки на винахід (корисну модель). Охоронні документи	10	ілюстрація, демонстрація, презентація	тестовий контроль; творчі завдання
6	Експертиза заявок на винаходи та корисні моделі.	10	моделювання процесів і ситуацій, дебати	тестовий контроль
7	Патентна інформація. Патентно-інформаційний пошук. Internet-ресурси	12	демонстрація, презентація	
8	Захист прав у сфері інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво	5	моделювання процесів і ситуацій, дебати	тестовий контроль
9	Поняття академічної доброчесності, основні правила її дотримання.	10	моделювання процесів і ситуацій, дебати	тестовий контроль; творчі завдання; реферати
	Всього годин	82		

Методи навчання:

- Вербальні (лекція, бесіда);
- Наочні (ілюстрація, презентаційний матеріал, відео матеріал);
- Практичні (самостійна робота, робота в парах, робота в групах).

Методи контролю:

1. Усний контроль засвоєння теоретичного матеріалу (опитування, обговорення).
2. Письмовий контроль (відповіді на питання, вирішення задач, тестовий контроль).

3. Контроль практичних вмінь та навичок (вирішення ситуаційних задач, розв'язання проблемних ситуацій, надання практичних рекомендацій).

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем): проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел).

Підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається програмою навчальної дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Оцінювання успішності навчання студентів за ЕСТС організації навчального процесу (ПНД, залік, диф. залік, іспит) здійснюється на підставі «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181. Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті»

Знання Студентів оцінюються з усіх видів навчальних занять за такими критеріями:

1) **«відмінно»** – відповідає високому (творчому) рівню компетентності:

- Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили;

2) **«добре»** – отримує Студент за двома рівнями оцінювання залежно від набраної кількості балів та відповідає достатньому (конструктивно-варіативному) рівню компетентності:

- Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

3) **«задовільно»** – отримує Студент за двома рівнями оцінювання залежно від набраної кількості балів та відповідає середньому (репродуктивному) рівню компетентності:

- Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні

4) «незадовільно» – відповідає низькому (рецептивно-продуктивному) рівню компетентності:

- Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів. Оцінювання студентів проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ».

Поточна навчальна діяльність студентів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Для дисципліни, вивчення якої завершується у поточному семестрі та формою її контролю є диференційний залік, середній бал за ПНД викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.

Заохочення та стягнення. За участь у науково-дослідних студентських конференціях, у наукових дослідженнях, у опитуваннях студент може отримувати додаткові бали 1 – 10.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферату на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у науково-практичній конференції –5 – 10 балів

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється шляхом самостійного опрацювання теоретичного матеріалу, із подальшим усним опитуванням, тестуванням та обговоренням теми пропущеного заняття із викладачем. У разі достатнього рівня знань з відповідної тематики академічна заборгованість вважається ліквідованою. Безоплатне відпрацювання здійснюється протягом 30 днів з моменту пропущеного заняття (без надання дозволу з деканату), якщо термін з моменту пропущеного заняття перевищує 30 днів відпрацювання здійснюється тільки у разі надання дозволу на ліквідацію академічної заборгованості із деканату із урахуванням наявності дисципліни у переліку дисциплін, відпрацювання пропущених занять з яких здійснюється на платній основі.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті» (таблиця 1, 2).

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2.

Таблиця 2

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138

4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Технологія оцінювання дисципліни(табл. 6 з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...»).

Залік (відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...») проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД (таблиця) та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка визначається в балах від 120 до 200 та відміткою «зараховано», «не зараховано».

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. Охарактеризуйте основні положення Паризької конвенції 1883 року.
2. Аналіз історії винахідництва у медицині.
3. Коли і з якою метою була підписана Паризька конвенція?
4. Сформулюйте, як ви розумієте поняття інтелектуальна власність?
5. Охарактеризуйте поняття "істотні відмінності" та "позитивний ефект".
6. Що таке патентоздатність об'єкта?
7. Основні акти законодавства України про інтелектуальну власність.
8. Елементи державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
9. Основні функції Державної служби інтелектуальної власності України.
10. Напрямки діяльності служби інтелектуальної власності ХНМУ (дата створення служби, як самостійного підрозділу).
11. Патентні бюлетені, що видаються в Україні. Охарактеризувати структуру бюлетеней.
12. Характеристика річного звіту Державної служби інтелектуальної власності України.

13. Що може бути об'єктом винаходу (корисної моделі)?
  14. Спосіб, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
  15. Пристрій, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
  16. Речовина, як об'єкт винаходу (корисної моделі)
  17. Назвати етапи життєвого циклу об'єктів інтелектуальної власності.
  18. Структура заявки на винахід (корисну модель).
  19. Формула винаходу (корисної моделі). Обмежувальна і відмітна частини формули.
  20. Структура заявки на об'єкт авторського права.
  21. Умови реєстрації авторського свідоцтва.
  22. Проведення експертизи заявки на винахід та на корисну модель .
  23. Особливості проведення експертизи.
  24. Формальна експертиза та кваліфікаційна експертиза - умови проведення.
  25. Порядок передачі майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.
  26. Патентний пошук. Мета проведення патентного пошуку.
  27. Десятьова Класифікація Дьюї (короткий опис).
  28. Що таке УДК і для чого вона створена.
  29. Назвіть види захисту прав інтелектуальної власності.
  30. Що таке порушення прав інтелектуальної власності.
  31. Назвіть особливості цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
  32. Чим характеризується відшкодування шкоди, як спосіб захисту прав інтелектуальної власності.
  33. Чим характеризується кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності.
  34. Які особливості має адміністративно-правовий захист прав інтелектуальної власності.
  35. Яким чином здійснюється митний контроль при переміщенні об'єктів інтелектуальної власності через кордон.
  36. Назвіть характерні риси захисту від недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності.
  37. Становлення авторського права в Україні. Міжнародна оцінка становища в Україні.
  38. Що є об'єктами охорони авторського права?
  39. Поняття та види товарних знаків.
  40. Які умови надання правової охорони знака?
  41. Визначення службового твору. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові твори.
  42. Ліцензійний договір.
  43. Академічна доброчесність. Сутність поняття.
  44. Доброчесність у навчанні.
  45. Нормативні документи. ЗУ "Про освіту" (ст. 42).
  46. Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. Університети учасники.
- Партнери проєкту.
47. Бібліотеки. Національний репозитарій академічних текстів.
  48. Репозитарій ХНМУ.
  49. Поняття плагіату. Різновиди плагіату.
  50. Що не є плагіатом. Як уникнути плагіату.
  51. Правила цитування. ДСТУ "Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання".
  52. Наказ+положення ХНМУ - про "Перевірку текстів на плагіат".
  53. Системи перевірки текстів на плагіат.
  54. Методи приховування плагіату.
  55. Кодекси честі. Практика дії кодексів у закордонних університетах.
  56. Кодекс корпоративної етики ХНМУ. Кодекс честі ХНМУ.
  57. Міжнародна практика боротьби з академічною недоброчесністю.

3.3. Контрольні питання

1. Охарактеризуйте основні положення Паризької конвенції 1883 року.
2. Аналіз історії винахідництва у медицині.
3. Коли і з якою метою була підписана Паризька конвенція?
4. Сформулюйте, як ви розумієте поняття інтелектуальна власність?
5. Охарактеризуйте поняття "істотні відмінності" та "позитивний ефект".
6. Що таке патентоздатність об'єкта?
7. Основні акти законодавства України про інтелектуальну власність.
8. Елементи державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
9. Основні функції Державної служби інтелектуальної власності України.
10. Напрямки діяльності служби інтелектуальної власності ХНМУ (дата створення служби, як самостійного підрозділу).
11. Патентні бюлетені, що видаються в Україні. Охарактеризувати структуру бюлетеней.
12. Характеристика річного звіту Державної служби інтелектуальної власності України.
13. Що може бути об'єктом винаходу (корисної моделі)?
14. Спосіб, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
15. Пристрій, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
16. Речовина, як об'єкт винаходу (корисної моделі)
17. Назвати етапи життєвого циклу об'єктів інтелектуальної власності.
18. Структура заявки на винахід (корисну модель).
19. Формула винаходу (корисної моделі). Обмежувальна і відмітна частини формули.
20. Структура заявки на об'єкт авторського права.
21. Умови реєстрації авторського свідоцтва.
22. Проведення експертизи заявки на винахід та на корисну модель .
23. Особливості проведення експертизи.
24. Формальна експертиза та кваліфікаційна експертиза - умови проведення.
25. Порядок передачі майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.
26. Патентний пошук. Мета проведення патентного пошуку.
27. Десяткова Класифікація Дьюї (короткий опис).
28. Що таке УДК і для чого вона створена.
29. Назвіть види захисту прав інтелектуальної власності.
30. Що таке порушення прав інтелектуальної власності.
31. Назвіть особливості цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
32. Чим характеризується відшкодування шкоди, як спосіб захисту прав інтелектуальної власності.
33. Чим характеризується кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності.
34. Які особливості має адміністративно-правовий захист прав інтелектуальної власності.
35. Яким чином здійснюється митний контроль при переміщенні об'єктів інтелектуальної власності через кордон.
36. Назвіть характерні риси захисту від недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності.
37. Становлення авторського права в Україні. Міжнародна оцінка становища в Україні.
38. Що є об'єктами охорони авторського права?
39. Поняття та види товарних знаків.
40. Які умови надання правової охорони знака?
41. Визначення службового твору. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові твори.

42. Ліцензійний договір.
43. Академічна доброчесність. Сутність поняття.
44. Доброчесність у навчанні.
45. Нормативні документи. ЗУ "Про освіту" (ст. 42).
46. Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. Університети учасники.

Партнери проєкту.

47. Бібліотеки. Національний репозитарій академічних текстів.
48. Репозитарій ХНМУ.
49. Поняття плагіату. Різновиди плагіату.
50. Що не є плагіатом. Як уникнути плагіату.
51. Правила цитування. ДСТУ "Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання".
52. Наказ+положення ХНМУ - про "Перевірку текстів на плагіат".
53. Системи перевірки текстів на плагіат.
54. Методи приховування плагіату.
55. Кодекси честі. Практика дії кодексів у закордонних університетах.
56. Кодекс корпоративної етики ХНМУ. Кодекс честі ХНМУ.
57. Міжнародна практика боротьби з академічною недоброчесністю.

3.4. Індивідуальні завдання Індивідуальна робота студентів під керівництвом викладача з дисципліни «Клінічна медицина навколишнього середовища» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей з презентаціями за ними; вивчення нормативних документів, рекомендованих для вивчення різних тем дисципліни; роботи з базами даних щодо здоров'я; виконання індивідуальних завдань.

Студенти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи студенти обирають самостійно, та узгоджують його з викладачам.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10-16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Презентація доповіді повинна бути виконана у програмних сервісах PowerPoint, Prezi, Google slides тощо. Робота має бути структурована та містити назву доповіді, актуальність, мету, завдання, основний зміст роботи, перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація».

Бібліографічне посилання

https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf.

Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

3.5. Інші заохочення

За участь у науково-дослідних студентських конференціях, у наукових дослідженнях, у опитуваннях студент може отримувати додаткові бали 1 – 10.

3.6. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження оцінки. Оцінка з дисципліни може бути оскаржена на підставі вимог «Положення про організацію освітнього процесу у ХНМУ» № 370 від 27.08.2019 р. із доповненням згідно з наказу № 114 від 20.05.2020р.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни. Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати лекції та практичні заняття строго в медичній формі; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання – строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття та присутність без медичної форми.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в душі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в душі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Очікується, що студенти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Поведінка в аудиторії:

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття
- заборонено:
- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів. Застосовувати електронні гаджети для гри, листування у соціальних мережах (за виключенням перерви), гучних розмов тощо. Не допускаються користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра гігієни та екології № 2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами та доп.).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами та доп.).
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII (із змінами та доп.).
4. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені Наказом МОН України від 22.01.2001 № 22 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2001 р. за № 173/5364.
5. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені Наказом МОН України 15.03.2002 № 197 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2002 р. за № 364/6652.
6. ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. - 01.01.1998. - К.: Держстандарт України, 1997. - 16 с. - (Держ. стандарти України).
7. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР XII (із змінами та доп.).
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII (із змінами та доп.).
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доп.).
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (із змінами та доп.).
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (із змінами та доп.).

Допоміжна

1. Жарова А.К. Правовая защита интеллектуальной собственности: учеб. пособие для магистров / А.К. Жарова; под общ. ред. С.В. Мальцевой. - М.: Издательство Юрайт, 2012. - 373 с. - Серия: Учебники НИУ ВШЭ.
2. Жарова А.К. Защита интеллектуальной собственности: учебник / А.К. Жарова, С.В. Мальцева. - Москва, 2015. Сер. 61 Бакалавр и магистр. Академический курс (2-е изд., пер. и доп.).
3. З окремих питань проведення експертизи на винахід (корисну модель): методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 141 с.
4. З окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів і послуг: методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 172 с.
5. З окремих питань проведення експертизи заявки на промисловий зразок: методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 45 с.
6. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: підручник / М.В. Вачевський, В.Г. Кремень, В.М. Мадзігон та ін.; за ред. проф. М.В. Вачевського. - К.: ВД Професіонал, 2005. - 448 с.
7. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: навчально-методичний посібник / Н.В. Стукало, К.В. Ковальчук, М.В. Литвин та ін. / ДНУ ім. О.Гончара, кафедра міжнародної економіки і світових фінансів. - Дніпропетровськ, 2013. - 44 с.
8. Федулова Л.І. Інноваційна політика: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.І. Федулова, А.А. Мазаракі, Г.О. Андрощук. - К.: Київ. над. торг.-екон. ун-т, 2012. - 604с.
9. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко правові аспекти: навч. посібник / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. - К.: "Центр учбової літератури", 2014. - 276 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

[Moodle:http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780](http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780)

1. <http://www.uipv.org> - Українська патентна база
2. <http://worldwide.espacenet.com> - Всесвітня патентна база
3. <https://ukrpatent.org/uk> - сайт ДП "Український інститут промислової власності" (УКРПАТЕНТ)
4. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.

8. ІНШЕ

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex